

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia listopada 2009 r.

**Pan
Jerzy Jan Nałęcz
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Drawsku Pomorskim**

LSZ-410-66-02/2009
P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Drawsku Pomorskim, zwanym dalej „Inspektoratem”, kontrolę realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń w okresie 2008 – 2009 (do 30.09.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Inspektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli, mimo stwierdzonych uchybień, pozytywnie ocenia działania Inspektoratu obejmujące realizację programu zwalczania choroby Aujeszkyego w stadach trzody chlewnej na terenie powiatu drawskiego.

1. Inspektorat, po uzgodnieniach z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Szczecinie, z dniem 4 czerwca 2008 r. przystąpił do realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego (AD) u świń, wprowadzonego przez Radę Ministrów² z dniem 18 kwietnia 2008 r.

Przed przystąpieniem do programu Inspektorat nie posiadał rozeznania rzeczywistej liczby stad trzody chlewnej u producentów na terenie powiatu drawskiego. Typowanie stad trzody chlewnej objętych programem przeprowadzono w oparciu o dane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zawarte w Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (SIRZ), informacje z gmin oraz rejestr podmiotów nadzorowanych prowadzony

¹ Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz.U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397 ze zm.)

w Inspektoracie w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt³ (uozz). Liczba stad trzody chlewnej ujętych w SIRZ jak i ewidencji zawartej w rejestrze prowadzonym w Inspektoracie, różniły się od siebie.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2008 r. dane SIRZ wskazywały na funkcjonowanie na terenie powiatu 290 stad trzody chlewnej, tj. o 89 stad więcej niż ujęto w rejestrze Inspektoratu (201 stad). Natomiast w wyniku wizytowania wszystkich gospodarstw na terenie powiatu w ramach programu zwalczania AD, badaniami (I próbkobranie) objęto 294 stada.

Mimo tych rozbieżności Inspektorat nie podejmował działań mających na celu skorygowanie i uaktualnienie posiadanych danych o liczbie stad trzody chlewnej. Właściciele stad nieujętych w rejestrze nie wzywano do złożenia zgłoszenia wymaganego postanowieniami art. 5 ust. 1 pkt 2 uozz.

2. Działając w trybie art. 16 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁴ Pan Inspektor wyznaczył osoby (lekarzy i techników weterynarii) nie będące pracownikami Inspektoratu, do realizacji programu, którzy spełniali wymogi określone w § 2 pkt 1 i 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r.⁵ W decyzjach administracyjnych określono rodzaj i zakres czynności.

Jako działanie mogące wywołać wątpliwości co do bezstronności, NIK uważa zawarcie w 2008 r. i w 2009 r. umów na wykonywanie czynności pobierania krwi u świń na fermach w Żeńsku, Żabinie i Byszkowie (należących do „AGRI-PLUS” Spółka z o.o. w Poznaniu”), z 2 lekarzami oraz z 2 technikami weterynarii, którzy zatrudnieni byli w Gabinecie Weterynaryjnym „AGRI-VET” – Spółka z o.o. świadczącym usługi weterynaryjne na badanych fermach.

3. Realizując program zwalczania choroby Aujeszkiego na terenie powiatu drawskiego w okresie od czerwca 2008 r. do maja 2009 r. podczas 3-krotnych badań pobrano łącznie 24.587 prób krwi. We wszystkich przypadkach wyniki badań były ujemne. W oparciu wyniki tych badań Pan Inspektor wydał decyzje o nadaniu stadom statusu urzędowo wolnych od choroby Aujeszkiego. Analiza terminowości wydania 106 decyzji o statusie stada po pobraniu krwi⁶ wykazała, że w sierpniu 2008 r. wydano 47 decyzji po upływie od 48 do 68 dni po sporządzeniu sprawozdań przez ZHW w Koszalinie.

³ Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 ze zm.

⁵ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby nie będące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób (Dz.U. Nr 89, poz.860 ze zm.)

⁶ przeprowadzonym w sierpniu i listopadzie 2008 r. oraz styczniu 2009 r.

Przemieszczenia zwierząt między badanymi stadami odbywały się po wystawieniu świadectw zdrowia. Do dnia 14.08.2009 r. (ostatnie świadectwo w aktach Inspektoratu) wystawiano świadectwa zdrowia wg wzoru zawartego w instrukcji nr GIWz.400/AD-1/08 z dnia 24.06.2008 r. Wzór świadectw nie uwzględniał zmian wprowadzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii instrukcją nr GIWz.400/AD-1a/09 z dnia 13.07.2009 r. Inspektorat w toku kontroli NIK, tj. w dniu 6.10.2009 r., zamówił nowe druki świadectw.

Do czasu zakończenia niniejszej kontroli, w stadach urzędowo wolnych od choroby AD nie prowadzono serologicznych badań kontrolnych w celu stałego monitorowania stad, o którym mowa w pkt. 3.1.4 programu zwalczania choroby Aujeszkyego w kraju.

4. Sprawozdania miesięczne z realizacji programu zwalczania choroby AD składane do Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w okresie od czerwca 2008 r. do maja 2009 r. nie przedstawiały rzetelnie wykonywanych zadań na terenie powiatu. W sprawozdaniach zanizono skalę realizowanych zadań, nie przedstawiając informacji o zbadaniu 97 stad i pobraniu 6.516 próbek krwi łącznie. I tak np. w sierpniu 2008 r. nie wykazano pobrania w 90 stadach 2.067 prób krwi, a w sprawozdaniu za listopad 2008 r. pobrania w 2 stadach 4.379 prób.

Stwierdzono również przypadki różnic danych statystycznych między sprawozdaniami a raportem sporządzonym w systemie Serpiw. Np. próbki pobrane w dniu 9.06.2008 r. u 36 stad (nr partii 5/242), system Serpiw wykazał w ilości 30, tj. o 6 stad mniej, a w rozliczeniu za ww. miesiąc Serpiw wykazał zbadanie 200 stad, to jest o 2 stada mniej niż wykazano w sprawozdaniu. Podjęte przez Inspektorat działania w celu usunięcia ww. błędnych sumowań w systemie Serpiw nie wyeliminowały nieprawidłowości.

5. Planowane środki finansowe na realizację przez Inspektorat w latach 2008 – 2009 programu zwalczania choroby AD w łącznej wysokości 273,3 tys. zł zostały wykorzystanie w 56,9 % (155,4 tys. zł), w tym 126,3 tys. zł przeznaczono na wynagrodzenia dla osób wyznaczonych do badania stad.

Rozliczenie poniesionych wydatków było zgodne z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywane czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii⁷, a rozliczenia kosztów dojazdów dokonywano według obowiązujących stawek⁸.

⁷ Dz.U. Nr 178, poz. 1837 ze zm.

⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Uaktualnienie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną na terenie powiatu drawskiego.
2. Monitorowania choroby AD u świń w stadach uznanych za wolne od tej choroby.
3. Wyeliminowanie możliwości błędnego ewidencjonowania zdarzeń w systemie Serpiw.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora w terminie miesiąca od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.